

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Historia literatury jako historia idei (do XVIII w.) - ćwiczenia (Ćw. audytoryjne), PG_00211186						
Kierunek studiów	Filologia polska (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	1		Liczba punktów ECTS		3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Polskiej -> Zakład Historii Literatury Polskiej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Marcin Całbecki, prof. UG				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		8.0		37.0	75
Cel przedmiotu	1. Przedstawienie historii literatury do XVIII wieku jako medium historii idei. 2. Uchwycenie dynamiki procesu historycznoliterackiego, jego ciągłości i zmienności, w oparciu o analizę obecności wybranych idei w dziełach literackich do XVIII wieku bądźówczesnych formacji kulturowych. 3. Kształtowanie umiejętności świadomej lektury tekstów literackich powstałych do XVIII wieku w sposób interdyscyplinarny, z wykorzystaniem różnorodnych kontekstów. 4. Wyrobienie nawyku krytycznej lektury opracowań naukowych.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FPMU2_U04] Posiada umiejętności samokształcenia w zakresie literaturoznawstwa i moderowania tego procesu u innych.	potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę z zakresu historii literatury do XVIII wieku i historii idei oraz związków tych dziedzin, a także umie moderować ten proces u innych	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FPMU2_U01] Posiada umiejętności badawcze z zakresu literaturoznawstwa, obejmujące : analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie literaturoznawstwa.	- potrafi samodzielnie wyznaczyć obszar badawczy, w obrębie którego będzie umiał wskazać reprezentacje wybranych idei w konkretnych tekstach literackich powstałych do XVIII wieku, a także omówić ich ciągłość i zmienność na przestrzeni lat (K_U01); potrafi dokonać twórczej, oryginalnej interpretacji tekstu literackiego powstałego do XVIII wieku z wykorzystaniem pokrewnych historii idei narzędzi literaturoznawczych, w oparciu o krytyczną lekturę opracowań naukowych - potrafi zaprezentować wyniki swych dociekań w obszarze historii literatury do XVII wieku i historii idei zarówno podczas dyskusji, jak i w formie pisemnej	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FPMU2_U03] Potrafi współorganizować i koordynować pracę zespołu realizującego projekty badawcze z zakresu literaturoznawstwa.	potrafi organizować pracę i kierować zespołowymi badaniami w obszarze związków historii literatury do XVIII wieku i historii idei	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FPMU2_W04] Ma pogłębioną wiedzę umożliwiającą prowadzenie specjalistycznych badań w zakresie literaturoznawstwa.	- wie, czym jest historii idei, co stanowi przedmiot zainteresowania tej dyscypliny, posiada też wiedzę o jej związkach z historią literatury do XVIII wieku - ma świadomość żywotności wybranych idei ważnych dla kultury Zachodu, przy czym zdaje sobie sprawę także z istotnych przemian, jakim podlegają one na przestrzeni lat - ma pogłębioną wiedzę z zakresu historii literatury polskiej i powszechnej do XVIII wieku, związków literaturoznawstwa z historią idei oraz z innymi dziedzinami humanistyki - ma wiedzę umożliwiającą prowadzenie własnych badań w zakresie literaturoznawstwa przy użyciu pokrewnych historii idei narzędzi literaturoznawczych	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FPMU2_W01] Posiada pogłębioną wiedzę o powiązaniach literaturoznawstwa z innymi obszarami humanistyki oraz wybranymi obszarami nauk społecznych, w szczególności naukami o kulturze i religii, naukami o sztuce, filozofią, historią, psychologią, socjologią oraz jest świadom podstawowych problemów i możliwości badawczych wynikających z powiązania tych obszarów.	- wie, czym jest historii idei, co stanowi przedmiot zainteresowania tej dyscypliny, posiada też wiedzę o jej związkach z historią literatury do XVIII wieku - ma świadomość żywotności wybranych idei ważnych dla kultury Zachodu, przy czym zdaje sobie sprawę także z istotnych przemian, jakim podlegają one na przestrzeni lat - ma pogłębioną wiedzę z zakresu historii literatury polskiej i powszechnej do XVIII wieku, związków literaturoznawstwa z historią idei oraz z innymi dziedzinami humanistyki - ma wiedzę umożliwiającą prowadzenie własnych badań w zakresie literaturoznawstwa przy użyciu pokrewnych historii idei narzędzi literaturoznawczych	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FPMU2_K05] Aktywnie uczestniczy w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego, literackiego i językowego regionu, kraju i Europy.	dzięki zdobytej wiedzy z zakresu literaturoznawstwa i historii idei jest przygotowany do podejmowania w przyszłej pracy zawodowej działań na rzecz popularyzowania wiedzy i zachowania dziedzictwa kulturowego i literackiego regionu, kraju i Europy	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FPMU2_W02] Ma pogłębioną wiedzę ogólną dotyczącą literaturoznawstwa i metodologii badań literackich.	- wie, czym jest historii idei, co stanowi przedmiot zainteresowania tej dyscypliny, posiada też wiedzę o jej związkach z historią literatury do XVIII wieku - ma świadomość żywotności wybranych idei ważnych dla kultury Zachodu, przy czym zdaje sobie sprawę także z istotnych przemian, jakim podlegają one na przestrzeni lat - ma pogłębioną wiedzę z zakresu historii literatury polskiej i powszechnej do XVIII wieku, związków literaturoznawstwa z historią idei oraz z innymi dziedzinami humanistyki - ma wiedzę umożliwiającą prowadzenie własnych badań w zakresie literaturoznawstwa przy użyciu pokrewnych historii idei narzędzi literaturoznawczych	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FPMU2_K01] W sposób odpowiedzialny wykorzystuje wiedzę literaturoznawczą przy podejmowaniu różnorodnych zadań i projektów zgodnie z regułami przedsiębiorczości..	- ma świadomość ciągłej potrzeby samokształcenia i aktualizowania wiedzy polonistycznej w zakresie literaturoznawstwa i jego związków z historią idei - w sposób krytyczny przyswaja treści literaturoznawcze i wykorzystuje dorobek intelektualny klasyków historii literatury do XVIII wieku i historii idei jako punkt odniesienia dla własnych dociekań historycznoliterackich	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
Treści przedmiotu	Zajęcia poświęcone są historycznoliterackiej analizie wybranych idei manifestujących się w piśmiennictwie do XVIII wieku bądź ówczesnych formacji kulturowych. Jednostki zajęciowe (wykład i ćwiczenia) realizowane w tym samym semestrze łączą się w spójne pod względem tematycznym cykle koncentrujące się wokół zagadnienia wybranego przez osobę prowadzącą. Tekstowe reprezentacje omawianych idei są opisywane przy użyciu pokrewnych historii idei narzędzi literaturoznawczych (badanie dziejów motywu, topika historyczna, założenia krytyki tematycznej itp.)		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Elementarna wiedza z zakresu historii i teorii literatury oraz umiejętność analizy i interpretacji dzieła literackiego w oparciu o podstawowe narzędzia poetyki. W uzasadnionych przypadkach prowadzący może odstąpić od w/w wymagań. W przypadku studentów z zagranicy konieczna jest znajomość języka polskiego w stopniu umożliwiającym zrozumienie treści prezentowanych podczas zajęć i aktywny w nich udział.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Aktywny udział w zajęciach	51.0%	50.0%
	Praca pisemna	51.0%	50.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Na początku każdego semestru prowadzący dokonuje wyboru tekstów literackich i opracowań naukowych, których tematyka koncentruje się wokół omawianej idei, i przedstawia ich listę na pierwszych zajęciach. Przykładowe opracowania i edycje tekstów: E. Auerbach, <i>Mimesis. Rzeczywistość przedstawiona w literaturze Zachodu</i>, t. 1-2, przeł. i wstęp Z. Żabicki, Warszawa 1968; Warszawa 2004. E. Curtius, <i>Literatura europejska i łacińskie średniowiecze</i>, przeł. A. Borowski, Kraków 2005. G. Poulet, <i>Metamorfozy czasu. Szkice krytyczne</i>, wybór J. Błoński i M. Głowiński, przeł. W. Błońska i in., Warszawa 1977. J. Rousset, <i>Kirke albo metamorfoza (O balecie dworskim)</i>. Ogród 1991, nr 3, s. 219-234. Helikon sarmacki. Wątki i tematy polskiej poezji barokowej, wybór, wstęp i komentarze A. Vincenz, oprac. M. Malicki, Wrocław 1989. K. Mrowcewicz, <i>Trivium poetów polskich epoki baroku: klasycyzm, manieryzm, barok. Studia nad poezją XVII stulecia</i>, Warszawa 2005. S. Baczewski, <i>Szlachectwo. Studium z dziejów idei w piśmiennictwie polskim: druga połowa XVI wiekuXVII wiek</i>, Lublin 2009. J. Kotarska, <i>Erotyk staropolski. Inspiracje i odmiany</i>, Wrocław 1980. P. Chaunu, <i>Cywilizacja wieku Oświecenia</i>, przeł. E. Bąkowska, Warszawa 1989. R. Przybylski, <i>To jest klasycyzm</i>, wstęp M. Janion, Warszawa 1978. R. Przybylski, <i>Klasycyzm czyli Prawdziwy koniec Królestwa Polskiego</i>, Warszawa 1983. B. Baczko, <i>Rousseau samotność i wspólnota</i>, Gdańsk 2009.
-----------------------	-------------------------	---

	Uzupełniająca lista lektur Student przygotowuje pracę zaliczeniową w oparciu o literaturę z wybranego przez siebie modułu. Przykładowy MODUŁ ZAGADNIENIA PRAC ZALICZENIOWYCH (pełną listę przedstawia prowadzący na pierwszych zajęciach w semestrze): Arkadia w poezji pastoralnej - ciągłość tradycji i przemiany wzorca (moduł do literatury staropolskiej i oświeceniowej): Teokryt, Sielanki, przeł. i oprac. A. Sandauer, Warszawa 1981. Wergiliusz, Bukoliki i Georgiki. Wybór, przeł. i oprac. Z. Abramowiczówna, Wrocław 2006. Sz. Szymonowicz, Sielanki, [w:] tenże, Sielanki i pozostałe wiersze polskie, oprac. J. Pelc, wyd. 2 zm., Wrocław 2000 (BN I 182). A. Wieszczycki, Sielanki albo Pieśni, [w:] tenże, Utwory poetyckie, wyd. A. Gurowska, Warszawa 2001. D. Piotrowiak, Dwie anonimowe sielanki z pierwszej połowy XVII wieku z rękopisu Biblioteki Baworowskich we Lwowie, Terminus 2014, z. 4, s. 495536. J.B. Zimorowicz, Sielanki nowe ruskie, oprac. L. Szczerbicka-Ślęk, Wrocław 1999 (BN I 287). J. Gawiński, Sielanki, [w:] tenże, Sielanki z Gajem zielonym, wyd. E. Rot, Warszawa 2007. F. Karpiński, Sielanki, [w:] tenże, Wiersze zebrane, cz. 1, wyd. T. Chachulski, Warszawa 2005, s. 3363. W. Reklewski, Pienia wiejskie, wyd. J. Snopek, Warszawa 2007. A. Krzewińska, Sielanka staropolska. Jej początki, tradycje i główne kierunki rozwoju, Warszawa-Poznań-Toruń 1979. J. Pietrkiewicz, Sielanka odwieczny towarzysz polskich poetów, [w:] tenże, Literatura polska w perspektywie europejskiej, Warszawa 1986. D. Chemperek, Sielanki gry miłosne i literackie, [w:] tenże, Poezja Jana Gawińskiego i kultura literacka drugiej połowy XVII wieku, Lublin 2005. E. Rot, Bukoliczna księga znaczeń. Problemy interpretacji i edycji Sielanek Jana Gawińskiego, Warszawa 2009. R. Poggioli, Wierzbowa fujarka, Zagadnienia Rodzajów Literackich 1960, z. 1. J. Platt, Sielanki i poezje sielskie Adama Naruszewicza, Wrocław 1967. A. Dobakówna, Sielanka polska XVIII i pierwszej połowy XIX wieku wobec polskiej tradycji gatunku, Roczniki Humanistyczne 1970, z. 1.	
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Przykładowe zagadnienia omawiane przez prowadzącego/-ą prezentowane są na pierwszym wykładzie i korespondują one z doświadczeniem naukowym tej osoby.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.